

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดใน
หออภิบาลทารกแรกเกิด และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้เขียน นางสาวปราณี ผลอนันต์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีพรรณ กันชวัง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพาภรณ์ กลั่นกลิ่น อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดในหออภิบาลทารกแรกเกิด มีประโยชน์ต่อทั้งทารกเกิดก่อนกำหนด มารดา และพยาบาล แต่อย่างไรก็ตามความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดในหออภิบาลทารกแรกเกิดยังมีน้อย การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายการมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดในหออภิบาลทารกแรกเกิด และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ความรุนแรงของความเจ็บป่วยของทารกเกิดก่อนกำหนดตามการรับรู้ของมารดา การได้รับการเตรียมเกี่ยวกับการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดของมารดา และความคิดเห็นของพยาบาลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดในหออภิบาลทารกแรกเกิด โดยใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมของเซปป์ เป็นกรอบในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย (1) มารดาของทารกเกิดก่อนกำหนดที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลทารกแรกเกิด โรงพยาบาลมาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก และโรงพยาบาลลำปาง จำนวน 88 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และ (2) พยาบาลวิชาชีพทั้งหมดที่ปฏิบัติการดูแลทารกในหออภิบาลทารกแรกเกิดของทั้ง 3 โรงพยาบาลดังกล่าว จำนวน 65 ราย ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ (1) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล (2) แบบประเมินการมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกเกิด

ก่อนกำหนดในหอภิบาลทารกแรกเกิด (3) แบบสอบถามความรุนแรงของความเจ็บป่วยของทารกเกิดก่อนกำหนดตามการรับรู้ของมารดา (4) แบบสอบถามการได้รับการเตรียมเกี่ยวกับการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดของมารดา และ(5) แบบสอบถามความคิดเห็นของพยาบาลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดในหอภิบาลทารกแรกเกิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และสถิติความสัมพันธ์แบบเพียร์สันและสเปียร์แมน

ผลการวิจัยพบว่ามารดาทุกรายได้มีส่วนร่วมในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดในหอภิบาลทารกแรกเกิด โดยร้อยละ 63.6 มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ในด้านกิจกรรมที่ทำประจำ พบว่าร้อยละ 48.9 และร้อยละ 31.8 มีส่วนร่วมในระดับน้อยและปานกลาง ตามลำดับ ในด้านกิจกรรมพยาบาล พบว่าร้อยละ 54.5 มีส่วนร่วมในระดับน้อย ในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลพบว่าร้อยละ 67.0 มีส่วนร่วมในระดับมาก ส่วนในด้านการตัดสินใจ พบว่าร้อยละ 65.9 มีส่วนร่วมในระดับน้อย

การมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดในหอภิบาลทารกแรกเกิดโดยรวม และรายด้านทั้งสี่ด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการได้รับการเตรียมเกี่ยวกับการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดของมารดาในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .517, p < .001$; $r = .375, p < .001$; $r = .439, p < .001$; $r = .309, p < .01$; และ $r = .474, p < .001$ ตามลำดับ) การมีส่วนร่วมของมารดาโดยรวมและรายด้านไม่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของความเจ็บป่วยของทารกเกิดก่อนกำหนดตามการรับรู้ของมารดา นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของมารดาทั้งโดยรวมและรายด้านไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของพยาบาลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดในหอภิบาลทารกแรกเกิด

ผลการวิจัยช่วยให้พยาบาลมีความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดในหอภิบาลทารกแรกเกิด และเห็นความสำคัญของการเตรียมเกี่ยวกับการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดของมารดาต่อการมีส่วนร่วมในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดในหอภิบาลทารกแรกเกิด

Thesis Title	Maternal Participation in Caring for Preterm Infants in Neonatal Intensive Care Unit and Related Factors		
Author	Miss. Pranee Pholanun		
Degree	Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)		
Thesis Advisory Committee	Assistant Professor Dr. Seepan Kantawang	Advisor	
	Assistant Professor Dr. Pimpapon Klunklin	Co-advisor	

ABSTRACT

Maternal participation in caring for preterm infants in the Neonatal Intensive Care Unit (NICU) is beneficial for preterm infants, mothers, and nurses. However, related knowledge is limited. The purpose of this study was to describe maternal participation in caring for preterm infants in NICU and related factors including severity of preterm infants' illness as perceived by mothers, maternal preparation for caring for preterm infants, and nurses' opinion regarding maternal participation. The concept of parent participation of Schepp (1995) was used as the framework for this study. The study sample included (1) 88 mothers of preterm infants admitted to NICU of Maharaj Nakon Chiang Mai Hospital, Buddhachinaraj Pitsanulok Hospital, and Lumpang Hospital from June to October 2011, selected by purposive sampling; and (2) 65 NICU professional nurses from these three hospitals. The study instruments were comprised of: (1) Demographic Data Record Form, (2) Maternal Participation Scales in Caring for Preterm Infants in NICU, (3) Scale of Severity of the Preterm Infant's Illness as Perceived by Mothers, (4) Scale of Maternal Preparation for Caring Preterm Infants, and (5) Nurses' Opinion Regarding Maternal Participation in Caring for Preterm Infants in NICU. Data were analyzed using descriptive statistics, Pearson, and Spearman Rank Correlation

Findings of this study showed that all mothers reported participating in caring for preterm infants in NICU. Of the mothers, 63.6% reported participating in their preterm infant care at a moderate level. Considering each dimension, 48.9% and 31.8 % reported participating in routine care at low and moderate levels, respectively. In the technical care dimension, 54.5% of them reported participating in routine care at a low level. In the information sharing dimension, 67% of them reported participating at a high level. In the decision-making dimension, 65.9% of them reported participating at a low level.

Overall maternal participation as well as the four dimensions of maternal participation were found to be positively related to maternal preparation in caring for preterm infants at a moderate level ($r = .517, p < .001$; $r = .375, p < .001$; $r = .439, p < .001$; $r = .309, p < .01$; and $r = .474, p < .001$ respectively.) There were no relationships between the overall and dimensional maternal participation and severity of preterm infant's illness as perceived by mothers. In addition, there were no relationships between overall and dimensional maternal participation and nurses' opinion regarding the maternal participation.

The results of this study provide nurses with an understanding of maternal participation in caring for preterm infants in NICU and recognizing the importance of maternal preparation for caring preterm infants on maternal participation in caring for preterm infants in NICU.